

—
Верховний
Суд

ЗВЕДЕНИЙ ОГЛЯД
рішень Європейського суду
з прав людини
(2025 рік)

Стаття 2 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (право на життя)
CANNAVACCIUOLO AND OTHERS v. Italy: невжиття Державою належних заходів для захисту життя і здоров'я мешканців, які постраждали від масштабного та тривалого екологічного забруднення в регіоні Кампанія (Італія) – порушення
GHAOUI v. France: закриття кримінального провадження стосовно поліцейського, який діяв у стані крайньої необхідності та здійснив постріли в заявника під час затримання, внаслідок чого останній зазнав серйозних поранень, але надалі отримав відповідну компенсацію; стверджувана неефективність та надмірна тривалість розслідування – відсутність порушення
FRAISSE AND OTHERS v. France: смерть студента в контексті зіткнень між особами, що протестували проти будівництва дамби, і мобільними силами жандармерії, відповідальними за підтримання правопорядку – порушення
KOOMEN v. the Netherlands: застосування поліцейським вогнепальної зброї під час сутички з групою осіб, унаслідок чого загинув син заявників – відсутність порушення
LEVON v. Lithuania: достатність та ефективність національного провадження, пов'язаного зі смертю батька заявника, ймовірно, внаслідок лікарської недбалості – відсутність порушення

Стаття 3 Конвенції (заборона катування)

I. C. v. the Republic of Moldova: неефективне розслідування заяв про трудову експлуатацію, зґвалтування і сексуальне насильство, стигматизація жінок з порушенням інтелектуального розвитку – порушення
L. AND OTHERS v. France: нездатність слідчих органів та національних судів забезпечити належне й ретельне розслідування актів зґвалтування неповнолітніх і притягнути винних осіб до відповідальності – порушення
A. J. and L. E. v. Spain: проведення неефективного розслідування злочину, пов'язаного із сексуальним насильством; недостатнє дотримання гарантій незалежності розслідування; явно невідповідна реакція органів влади на недоліки розслідування – порушення

Стаття 5 Конвенції (право на свободу та особисту недоторканність)

M. B. v. Spain: обмеження свободи заявниці з огляду на стан її психічного здоров'я без належного обґрунтування необхідності застосування відповідного заходу та без оцінки потенційних ризиків з її боку – порушення
MARTINEZ FERNANDEZ v. Hungary: примусова госпіталізація до психіатричної лікарні літньої жінки з деменцією і нездатність опікуна *ad litem* ефективно представляти її інтереси та захищати права – порушення
SPIVAK v. Ukraine: продовження застосування до заявника психіатричного лікування з використанням нейролептиків після закінчення юридичних підстав для цього; відсутність ефективних правових гарантій проти свавілля та зловживань з боку медичного персоналу; неналежні й переповнені палати в лікарні – порушення

YALANOW v. the United Kingdom (ухв.): повернення засудженої особи, яка раніше була умовно-достроково звільнена, до установи виконання покарання через невиконання відповідних умов – заява визнана неприйнятною

Стаття 6 Конвенції (право на справедливий суд)

DİLEK GENÇ v. Türkiye: ненадання заявниці можливості безпосередньо допитати свідків, що поставило її в нерівне становище під час адміністративного провадження та призвело до порушення права на справедливий судовий розгляд – порушення

JÓHANNES BALDURSSON AND BIRKIR KRISTINSSON v. Iceland: стверджувана упередженість суддів Верховного Суду Ісландії при розгляді кримінальних справ заявників, засуджених за фінансові злочини, з огляду на те, що окремі судді, які входили до складу колегії, зазнали фінансових втрат унаслідок банкрутства низки банків; імовірна переоцінка доказового значення усних показань без повторного заслуховування судами обвинуваченого й свідків та недостатня обґрунтованість висновків Верховного Суду; допит одного із заявників національними судами як свідка, а потім як підозрюваного – відсутність порушення; порушення щодо першого заявника у зв'язку з недостатньою аргументацією Верховним Судом рішення

SUREN ANTONYAN v. Armenia: сумніви заявника-судді в неупередженості голови Вищої судової ради при розгляді питання про його звільнення та відсутність достатніх процесуальних гарантій у цьому аспекті – порушення; відсутність порушення щодо доступу до суду для оскарження рішення Вищої судової ради

ÇAĞIL v. Türkiye: неможливість оскарження заявником до суду касаційної інстанції призначеного покарання за незначний злочин у вигляді штрафів через недосягнення мінімального цінового порогу, встановленого національним законодавством – відсутність порушення

CAVCA v. the Republic of Moldova: відсутність достатніх процесуальних гарантій і неврахування національними судами доводів заявника під час оскарження процедури перевірки на професійну добросовісність, що містила провокацію неправомірної вигоди із залученням представника Держави під прикриттям, внаслідок якої заявника було звільнено – порушення

VASILEV v. Serbia: анулювання ліцензії заявника на вогнепальну зброю на підставі конфіденційної інформації поліції, яка не була йому відома, що позбавило його можливості ефективно оскаржити певні твердження та представити свою позицію в національних судах – порушення

VASILE PRUTEANU AND OTHERS v. Romania: непроведення судом допиту свідків, які в своїх заявах надали показання проти заявників, що не були єдиними чи вирішальними при їх засудженні, та вжиття судами необхідних заходів для забезпечення балансу між правами обвинувачених і необхідністю захисту потерпілих від вторинної віктимізації – відсутність порушення

MERČEP v. Croatia: неприйнятність цивільного позову заявника про дифамацію через те, що він не заявив своєї вимоги про компенсацію в межах процедури досудового врегулювання банкрутства, відкритої щодо компанії-відповідача – порушення

BERNARDINI AND OTHERS v. Italy (ухв.): невиконання заявниками вимог процесуального законодавства щодо подачі заяв про залучення як цивільної сторони в кримінальному провадженні, що позбавило їх можливості вимагати компенсацію за надмірну тривалість кримінального провадження – заяву визнано неприйнятною

GLONTI AND OTHERS v. Georgia: зміна судом апеляційної інстанції первісного обвинувачення шляхом перекваліфікації інкримінованого заявникам злочину на останній стадії апеляційного провадження і ненадання заявникам можливості реалізувати своє право на захист щодо нового обвинувачення – порушення

UKRKAVA, TOV v. Ukraine: тлумачення Верховним Судом положення національного законодавства у спосіб, який суперечив принципу правової визначеності – порушення

GAYDASHEVSKYY v. Ukraine: власна ініціатива суду в пошуку доказів у справі про адміністративне правопорушення та подальше засудження на їх підставі заявника – порушення

BROŽ v. the Czech Republic (ухв.): відсторонення від виконання обов'язків арбітражного керуючого у справі про банкрутство – заяву визнано неприйнятною

F. S. M. v. Spain: притягнення до кримінальної відповідальності заявника, який мав труднощі в розумінні кримінального провадження щодо нього; ні заявник, ні його адвокат не посилалися на необхідність процесуальних коректив – відсутність порушення

ONAT AND OTHERS v. Türkiye: неналежний судовий контроль за звільненням працівників під час надзвичайного стану через їхні ймовірні зв'язки з терористичною організацією – порушення; посилення суду, що розглядає трудові спори, на попередні кримінальні провадження проти заявників для обґрунтування розірвання трудових договорів на підставі такого ймовірного зв'язку – відсутність порушення

TADIĆ v. Croatia: відсутність можливості оскаржити в судовому порядку розмір компенсації, присудженої заявнику за примусовий викуп його акцій («сквіз-аут»); відмова в доступі до суду не може бути виправдано законною метою гарантування належного здійснення правосуддя та захисту прав інших осіб – порушення

RUSU v. the Republic of Moldova (ухв.): стверджуване підбурювання заявника до продажу наркотиків поліцейському під прикриттям; відсутність зі сторони заявника *prima facie* доказів для підтвердження підбурювання – заяву визнано неприйнятною

GORŠE v. Slovenia: затвердження суддею до початку розгляду справи щодо заявника двох угод від співообвинувачених про визнання винуватості в пособництві заявнику та надання правової оцінки діям заявника до визнання його винним у вчиненні кримінального правопорушення – порушення

JAUPI v. Albania: сумісність засудження заявника на підставі показань свідків, яких заявник не мав змоги допитати під час судового слухання, із гарантіями, передбаченими статтею 6 Конвенції, залежить від «вирішальності» цих доказів для визнання заявника винним – порушення та відсутність порушення

DOYNOV v. Bulgaria: відсутність незалежності та безсторонності суддів Верховного адміністративного суду під час розгляду позову заявника до цього ж суду про відшкодування шкоди внаслідок стверджуваного порушення права Європейського Союзу – відсутність порушення

IVAN KARPENKO v. Ukraine (№ 2): відмова в наданні заявнику можливості брати участь у судових засіданнях в режимі відеоконференції в рамках адміністративного провадження за його позовом щодо незаконності моніторингу адміністрацією виправної колонії його кореспонденції – порушення

VACHIK KARAPETYAN AND OTHERS v. Armenia: відхилення скарг заявників через пропуск строку на оскарження та внаслідок непередбачуваного застосування касаційним судом такого строку, що обраховувався з дати проголошення, а не вручення рішення – порушення

SEKSIMP GROUP SRL v. the Republic of Moldova: невиконання зобов'язань за договором оренди, що призвело до зобов'язання компанії-заявника сплатити компенсацію в непропорційному розмірі – відсутність порушення щодо провадження *in absentia* в суді першої інстанції; порушення щодо відсутності належного обґрунтування національних рішень

RADUK v. Serbia: провокація заявника поліцією і використання отриманих доказів для його засудження за одержання неправомірної вигоди – порушення

SADOMSKI v. Poland: вжиття органами влади дій, через які судовий перегляд постанови про призначення суддів Верховного Суду за позовом заявника був позбавлений ефективності та практичного сенсу (Президент призначив суддів попри рішення Вищого адміністративного суду про зупинення виконання рішення, на якому ґрунтувалося таке призначення) – порушення

RUMINAS v. Lithuania: відмова національних судів відшкодувати витрати, понесені заявником під час провадження у справі про адміністративне правопорушення, яке було припинено через відсутність події правопорушення – порушення

VASYLKIV v. Ukraine (ухв.): направлення заявникові повісток рекомендованим листом про апеляційне провадження в його справі за скаргою відповідача, яких він не отримав і щодо яких правильності своєї адреси не заперечував, та відсутність обґрунтованих претензій заявника про порушення процесуальних прав – заяву визнано неприйнятною

KRUPNYK v. Ukraine (ухв.): відмова Верховного Суду в поновленні строку на касаційне оскарження та у відкритті касаційного провадження через пропуск строку на оскарження, який обраховувався з дня складення повного тексту рішення апеляційним судом – заяву визнано неприйнятною

ALAKHVERDYAN v. Ukraine: Верховний Суд, не призначивши новий розгляд справи після виключення ключових доказів, позбавив заявника можливості підготуватися до захисту – порушення

PĂCURAR v. Romania: конфіскація «непоясненого» майна заявника на підставі значних розбіжностей між його витратами та задекларованими доходами поза межами кримінального провадження; розподіл тягаря доказування між двома сторонами – відсутність порушення

GAŠPARINI v. Croatia: повне позбавлення заявника доступу до суду для оскарження рішень асоціації мисливців про накладення на заявника заборони на полювання протягом двох років – порушення

KRPELÍK v. Czech Republic: притягнення особи з порушенням інтелектуального розвитку до кримінальної відповідальності на підставі зізнань, отриманих від неї на етапі досудового розслідування за відсутності захисника та розтлумачених як відмова заявника від права на правову допомогу – порушення

A and B v. Malta: питання про відвід судді, колишній адвокат якої виступав представником протилежної сторони у провадженні щодо права на спілкування з дитиною – відсутність порушення

MANOLACHE v. Romania: один із колегії суддів не провів особистий допит ключових свідків, зокрема скаржників, які були єдиними очевидцями у справі – порушення

SAVYCH v. Ukraine: невиконання національного судового рішення, ухваленого щодо приватної особи – заяву було визнано неприйнятною

ISMAILAJ and OTHERS v. Albania: участь у складі колегії Верховного Суду судді, який раніше висловлював позицію щодо конфіскації однієї частини майна заявників у справі в суді першої інстанції, а також щодо іншої частини їхнього майна під час пов'язаного провадження у Верховному Суді – порушення

TER-ARAKELYAN v. Armenia (ухв.): недоведення заявником свого скрутного фінансового становища для задоволення прохання про відстрочення сплати суми судового збору за подання апеляційної скарги – заяву визнано неприйнятною

MUSTAFA AND MUSTAFOVA v. Bulgaria: відмова заявникам у можливості підтримати в суді вимогу, яку їхній померлий батько раніше ініціював поза судом, щодо відшкодування шкоди через загибель його сина (брата заявників) – порушення

SAKKOU v. Cyprus: використання переважно показань співучасника заявника для його засудження, якого було включено до програми захисту свідків – відсутність порушення

SEMENYA v. Switzerland [ВП]: порушення права міжнародної спортсменки на справедливий судовий розгляд через обмежений перегляд Федеральним Верховним Судом арбітражного рішення щодо низки правил Світової легкої атлетики (IAAF, World Athletics) – порушення

OPALENKO v. Ukraine: відмова в доступі до адвоката на початку провадження – відсутність порушення; порушення через надмірну тривалість провадження

SEPPER v. Estonia: використання доказів, визнаних неприйнятними через незаконність їх отримання, для спростування достовірності показань заявника як свідка та визнання їх ненадійними – відсутність порушення

POROJAN v. the Republic of Moldova: відмова вищих судів розглянути апеляційну скаргу, подану від імені заявника його представником на рішення суду, яке було прийнято *in absentia*, через відсутність у його представника відповідних повноважень – порушення

HESSENTHALER v. Austria (ухв.): засудження заявника за злочини у сфері незаконного обігу наркотичних речовин та за використання підроблених офіційних документів нібито, як він стверджував, з політичних мотивів – заява визнана неприйнятною

TSATANI v. Greece: відсутність гарантії безсторонності в дисциплінарному провадженні, порушеному Головою Касаційного суду щодо прокурора – порушення

JANKOVIĆ v. Slovenia (ухв.): відмова в доступі до правосуддя у справі, що стосувалася висновків спеціалізованої антикорупційної комісії, сформульованих у межах процедури контролю за активами стосовно заявника, відомого в Словенії політика – заяву визнано неприйнятною

MISIŪNAS v. Lithuania: відсутність ефективного засобу правового захисту для оскарження заявником рішення Президента про відмову в повторному призначенні заявника на посаду судді після закінчення строку його повноважень на посаді міністра в уряді – порушення

HELME v. Estonia: засудження заявника за його розмови сексуального характеру з поліцейським під прикриттям, який видавав себе за 12-річну дівчинку, та використання отриманих доказів у кримінальному провадженні щодо нього – відсутність порушення

ILIEVSKA AND ZDRAVEVA v. North Macedonia: неможливість перегляду рішень про звільнення з посади суддів, прийнятих після повернення справи на новий розгляд – порушення

RENOUARD v. France: застосування юрисдикційного імунітету Держави в контексті спору щодо сплати належної винагороди – відсутність порушення

CONSTANTINOU AND OTHERS v. Cyprus: зменшення зарплати і пенсії державних службовців на тлі світової фінансової кризи – відсутність порушення

SELIMI v. Albania: звільнення судді в межах комплексної реформи судової системи – порушення

NEJJAR v. Switzerland: застосування правової фікції «вважати заяву відкликаною» у кримінальному провадженні – порушення

JASHI v. Georgia (ухв.): невиконання судового рішення у трудовому спорі між приватними сторонами – заяву визнано неприйнятною

STEPHAN KUCERA v. Austria: правомірність проведення усного слухання в адміністративній справі через відеозв'язок у період пандемії COVID-19 – відсутність порушення

GONDERT v. Germany: ненадання національним судом обґрунтування своєї відмови щодо звернення до СЄС за попереднім рішенням, незважаючи на чітке прохання заявника – порушення

Стаття 7 Конвенції (ніякого покарання без закону)

BĂDESCU AND OTHERS v. Romania: гарантія суддівської незалежності не виключала засудження заявниць-суддів за зловживання службовим становищем – відсутність порушення

Стаття 8 Конвенції (право на повагу до приватного і сімейного життя)

REZNIK v. Ukraine: обшук житла адвоката та вилучення його електронних пристроїв без належних гарантій щодо захисту адвокатської таємниці під час оперативно-розшукових дій; відсутність ефективних правових засобів щодо оскарження результатів проведеного обшуку – порушення

DENYSYUK AND OTHERS v. Ukraine: відсутність достатніх гарантій у контексті проведення негласних слідчих (розшукових) дій і наявність структурних недоліків у законодавстві щодо захисту конфіденційності розмов адвоката зі своїм клієнтом, який був об'єктом таких заходів – порушення

TOTH AND CRIȘAN v. Romania: оприлюднення в мережі «Фейсбук» критичного допису про діяльність поліцейських під час виконання ними своїх обов'язків і відмова судів задовольнити позов про дифамацію – відсутність порушення

S. M. v. the Republic of Moldova: незаконне розголошення лікарем конфіденційної медичної інформації та передача її державними органами між собою без згоди пацієнта – порушення

MACHARIK v. the Czech Republic: надання правоохоронним органам доступу до вмісту електронних комунікацій заявниці – порушення

N. S. v. the United Kingdom: рішення національного суду про усиновлення дитини одинокій матері, що мала проблеми з психічним здоров'ям, відповідало найкращим інтересам дитини – відсутність порушення

BRD – GROUPE SOCIÉTÉ GÉNÉRALE S. A. v. Romania: проведення позапланової перевірки приміщень компанії-заявника антимонопольним органом без попереднього судового дозволу – відсутність порушення; вилучення двох комп'ютерів та обшук електронної інформації на підставі рішення прокуратури, яке не підлягало ефективному судовому перегляду – порушення

AYTAJ AHMADOVA v. Azerbaijan: ігнорування національними органами влади скарг заявниці щодо публікації її особистих фото і відео, що зберігалися лише на її вилученому при обшуку органами влади комп'ютері, у соціальній мережі «Фейсбук» з образливими підписами – порушення

FARHAD MEHDIYEV v. Azerbaijan: рішення про позбавлення адвоката права на заняття адвокатською діяльністю лише через кілька днів після поновлення його членства в асоціації адвокатів за несплату членських внесків – порушення

BILYAVSKA v. Ukraine: відмова в задоволенні позову заявниці про виселення її повнолітніх дітей та їхніх сімей з її будинку; неспроможність національних судів вирішити спір про приватну власність у спосіб, який не був би свавільним чи явно необґрунтованим – порушення статті 1 Першого протоколу до Конвенції; неврахування становища заявниці як жінки літнього віку та відсутність ефективного й справедливого вирішення спору – порушення статті 8 Конвенції

GREEN v. The United Kingdom: розголошення в парламенті імені особи, щодо якої діяла судова заборона, не перевищило межі свободи розсуду Держави щодо регулювання парламентських привілеїв – відсутність порушення

VAN SLOOTEN v. the Netherlands: позбавлення матері батьківських прав щодо її дочки, яку було влаштовано в прийомну сім'ю – порушення

SHIPS WASTE OIL COLLECTOR B. V. AND OTHERS v. the Netherlands [GC]: передача та використання даних, отриманих унаслідок прослуховування телефонних розмов під час кримінального розслідування, у провадженні щодо порушення антимонопольного законодавства – відсутність порушення

KAVEČANSKÝ v. Slovakia: проведення обшуків у нотаріальній конторі та інших приміщеннях заявника з подальшим вилученням даних з електронних пристроїв без попереднього судового ордеру, а також відсутність у національному законодавстві механізму подальшого ефективного судового перегляду дій слідчих органів – порушення

IORDAN v. the Republic of Moldova: непритягнення до відповідальності журналіста за поширення неправдивих тверджень про корупційні дії заявника – відсутність порушення

SELISHCHEVA AND OTHERS v. Russia: відсутність чіткої законодавчої бази, що регулює збирання та зберігання політичної інформації про заявників – порушення; обмеження пасивних виборчих прав заявників через нібито участь у діяльності заборонених об'єднань в минулому – порушення статей 10 та 11 Конвенції

VERSACI v. Italy: відмова поліції видати заявнику ліцензію з публічної безпеки для здійснення букмекерської діяльності через невідповідність вимоги «доброї репутації» – відсутність порушення

L. F. AND OTHERS v. Italy: невжиття органами влади всіх необхідних заходів для забезпечення ефективного захисту прав заявників у зв'язку із забрудненням навколишнього середовища, спричиненим діяльністю ливарного заводу поблизу їхнього місця проживання – порушення

BAYRAMOV v. Azerbaijan: відсутність належного обґрунтування судів щодо відмови в задоволенні позову заявника проти поліції через, ймовірно, незаконне знімання нею під час зупинки заявника за підозрою в керуванні автомобілем у стані алкогольного сп'яніння та через подальшу публікацію цього відеозапису – порушення

SAHINER v. Austria: відмова державних органів зареєструвати зміну імені заявниці на тій підставі, що обране нею ім'я не відповідало законодавчій вимозі щодо поширеності – відсутність порушення

M. L. v. North Macedonia: рішення про видачу обмежувального припису стосовно заявника, згідно з яким йому заборонялося наближатися до своєї доньки, ухвалене в межах кримінального провадження щодо нього, та відсутність судового перегляду необхідності продовження дії такого обмежувального припису – порушення

Á. F. L. v. ICELAND: рішення про позбавлення заявника, який мав інвалідність, батьківських прав після вичерпання всіх заходів державної підтримки та розумного пристосування – відсутність порушення

A. R. v. the United Kingdom: розкриття поліцією інформації про обвинувачення заявника у зґвалтуванні, за яким його було виправдано, з описом обставин цього злочину, в контексті посиленої перевірки кандидатів для працевлаштування – порушення

KORNIYETS AND OTHERS v. Ukraine: проведення поліцією обшуків і оглядів помешкань без дозволу (невідкладні обшуки) – порушення

M. P. AND OTHERS v. Greece: відсутність ініціативи з боку національних судів щодо розгляду доцільності заслуховування дитини – безпосередньо або опосередковано – з метою виключення існування для неї «серйозного ризику» в розумінні Конвенції про цивільно-правові аспекти міжнародного викрадення дітей у межах провадження з повернення другому з батьків викраденої дитини – порушення

YAKYMCHUK v. Ukraine: здійснення органами влади негласного відеоспостереження в службовому кабінеті судді без надання їй доступу до судових рішень, які санкціонували ці дії, та нездатність національних судів перевірити належним чином законність і пропорційність такого втручання – порушення

ILAREVA AND OTHERS v. Bulgaria: непроведення національними органами влади ефективного розслідування нападів на заявників, здійснених приватними особами в цифровому просторі, у зв'язку з професійною діяльністю заявників – порушення

ĐORĐEVIĆ v. Serbia: спорудження новобудови в безпосередній близькості від будинку заявниці призвело до порушення природного освітлення та вентиляції її квартири, що значно погіршило якість життя та знизило ринкову вартість квартири – порушення

NDRECA v. Albania (ухв.): звільнення заявника з посади судді Незалежною кваліфікаційною комісією за порушення національного законодавства щодо декларування – заяву визнано неприйнятною

MANUKYAN v. Armenia: збір і зберігання персональних даних заявника службами безпеки та примус до співпраці з ними із застосуванням погроз – порушення

A. R. v. Poland: скарга на наслідки рішення Конституційного суду Польщі, яким було встановлено неконституційність положень, що дозволяють легальний аборт у разі аномалій розвитку плода – порушення

KYRIAN v. The Czech Republic: відмова національних судів зобов'язати законних батьків дитини надати заявнику, який не є законним батьком, інформацію про його біологічного сина – відсутність порушення

ROȘCA v. The Republic of Moldova: скарга на порушення права на захист репутації заявниці як колишньої судді від публічних звинувачень у професійній недобросовісності, висунутих на той час Головою Вищої ради магістратури – порушення

Z AND OTHERS v. Finland: повернення дітей-заявників, яким було надано притулок у Фінляндії, до росії відповідно до Гаазької конвенції про цивільно-правові аспекти міжнародного викрадення дітей з огляду на найкращі інтереси дітей всупереч запереченням батька – відсутність порушення

ORTEGA ORTEGA v. Spain: порушення Державою своїх позитивних зобов'язань щодо захисту працівниці від помсти роботодавця у формі звільнення після її успішної скарги на гендерну дискримінацію в оплаті праці – порушення

Стаття 9 Конвенції (свобода думки, совісті і релігії)

RUTKAUSKAS v. Lithuania: існування в Державі системи обов'язкової військової служби, яка не допускає жодних винятків на підставі совісті та релігійних переконань і не передбачає альтернативної цивільної служби – порушення

Стаття 10 Конвенції (свобода вираження поглядів)

GIRGINOVA v. Bulgaria: відмова в наданні журналістці доступу до мотивувальної частини виправдувального вироку щодо колишнього міністра внутрішніх справ на підставі наявності в ній інформації з обмеженим доступом – порушення

AVAGYAN v. Russia: недоведеність національними судами факту умисного поширення заявницею завідомо недостовірної інформації про COVID-19 у мережі «Інтернет», а також відсутність сторони обвинувачення під час адміністративного провадження в суді – порушення

BACKOVIĆ v. Serbia (№ 2): накладення штрафу на адвоката за критичні висловлювання в судовому поданні – відсутність порушення

TERGEK v. Turkey: затримка доставки та утримання адміністрацією в'язниці адресованої ув'язненому заявнику великої кількості ксерокопій та роздруківок з вебсайтів – відсутність порушення

BALACCI v. the Republic of Moldova: звільнення заявника з митної служби після викриття ним митного шахрайства за участю державних службовців – порушення

IMANOV v. Azerbaijan: позбавлення адвоката права на заняття адвокатською діяльністю через його твердження в медіа щодо жорстокого поводження з його клієнтом у в'язниці – порушення

SZABÓ v. Hungary (ухв.): використання заявницею ляльки в парламенті під час інавгураційної промови Президента Республіки та подальше накладення за це санкцій – заяву визнано неприйнятною

DANILEŢ v. Romania [ВП]: дисциплінарна санкція щодо судді за розміщення двох дописів на його сторінці у Facebook – порушення

TSAAVA AND OTHERS v. Georgia [ВП]: скарги на розгін поліцією масової антиурядової демонстрації та застосування гумових куль, сльозогінного газу і фізичної сили проти протестувальників та журналістів перед парламентом у Тбілісі, що становило невинуватене й непропорційне застосування сили – порушення

Стаття 11 Конвенції (свобода зібрань та об'єднання)

KÁRI ORRASON AND OTHERS v. Iceland: притягнення до кримінальної відповідальності за відмову залишити вестибюль Міністерства юстиції, де відбувалася демонстрація, після закінчення робочого часу – відсутність порушення

RODINA and BORISOVA v. Latvia: відмова у наданні дозволу на проведення зібрання, яке мало на меті підбурювання до національної ворожнечі – відсутність порушення

Стаття 18 Конвенції (межі застосування обмежень прав)

SYTNYK v. Ukraine: адміністративне переслідування директора НАБУ, яке мало переважно прихований мотив – дискредитацію його особи та підрив його професійної репутації, допущення серйозних процесуальних недоліків під час розгляду його справи та внесення його імені до Реєстру корупціонерів на невизначений термін – порушення статті 18 у поєднанні зі статтями 6 та 8

Стаття 35 Конвенції (умови прийнятності)

RYASHENTSEVA AND OTHERS v. Ukraine (ухв.): недоведення заявниками існування будь-яких особливих обставин, які могли б звільнити їх від обов'язку вичерпати національні засоби правового захисту – заява визнана неприйнятною

Стаття 1 Першого протоколу до Конвенції (захист власності)

TVERDOKHLEBOVA v. Ukraine: позбавлення заявниці права власності на земельну ділянку сільськогосподарського призначення внаслідок помилки державного органу при її відчуженні первісному набувачу, до якого заявниця звернулася з відповідним позовом про стягнення компенсації – відсутність порушення статті 1 Першого протоколу; неналежне повідомлення заявниці судами першої та апеляційної інстанцій про розгляд її справи, внаслідок чого заявниця була позбавлена можливості брати участь у її розгляді – порушення пункту 1 статті 6 Конвенції

UAB PROFARMA AND UAB BONA DIAGNOSIS v. Lithuania: порушення з боку Держави при укладенні договорів про публічні закупівлі експрес-тестів на COVID-19 з компаніями-заявниками та подальше анулювання таких договорів із зобов'язанням повернути частину отриманих коштів – відсутність порушення

IOANNIDES v. Cyprus: збереження Кіпром юрисдикції щодо майна, яке знаходиться в буферній зоні під управлінням ООН, в тому числі будинку заявниці, і відсутність пропорційної компенсації втрат у вигляді орендної оплати за користування її житлом – відсутність порушення в частині щодо обмеження доступу населення до сектора буферної зони; порушення за іншою частиною заяви

SKUČAI v. Lithuania: відхилення вимог заявників про компенсацію за позбавлення права власності через сплив строку давності попри те, що таке позбавлення було результатом помилки Держави – порушення

STĂVILĂ v. the Republic of Moldova: виключення мажоритарного акціонера з компанії внаслідок судового провадження, ініційованого міноритарним акціонером, без належної оцінки пропорційності такого заходу – порушення

RADELIĆ v. Croatia: конфіскація доходів, одержаних злочинним шляхом, придбаних збанкрутілою компанією, у директора та єдиного акціонера цієї компанії, визнаного винним у кримінальному правопорушенні – порушення

ISAIA AND OTHERS v. Italy: конфіскація майна заявників, придбаного нібито на кошти від попередньої кримінальної діяльності першого заявника, через десять років після завершення такої діяльності – порушення

ISKRA DOO BEOGRAD v. Serbia: незаконне знесення огорожі земельної ділянки та позбавлення заявника такого майна в рамках проекту реконструкції – порушення

ZVONAR v. Ukraine: позбавлення права власності на земельні ділянки, призначені для будівництва та обслуговування рекреаційних об'єктів, що вибули з державної власності з порушенням встановленої процедури – відсутність порушення

VERLAN v. Republic of Moldova (ухв.): порушення права власності через імовірне перекриття меж земельних ділянок – заяву визнано неприйнятною

KOSMATSKA v. Ukraine: позбавлення добросовісної набувачки права власності на користь Держави без жодної компенсації через помилки органів влади при первинній приватизації землі третіми особами – порушення

Стаття 3 Першого протоколу до Конвенції (право на вільні вибори)

BRADSHAW AND OTHERS v. the United Kingdom: скарги заявників на відсутність незалежного розслідування щодо ймовірного втручання росії у парламентські вибори 2019 року та незабезпечення ефективної правової бази для захисту виборців від такого втручання – відсутність порушення

TOMENKO v. Ukraine: дострокове припинення депутатських повноважень заявника за рішенням політичної партії за відсутності необхідної законодавчої бази – порушення

HORA v. the United Kingdom: обмеження права голосу ув'язненого, який відбував покарання у вигляді позбавлення волі на невизначений строк за тяжкий злочин – відсутність порушення

GEORGIOS PAPADOPOULOS v. Cyprus: неможливість на національному рівні врегулювати питання щодо заповнення депутатського мандата, який став вільним до початку роботи парламентського скликання – порушення

Стаття 2 Протоколу № 4 до Конвенції (свобода пересування)

MELNIKOV v. Ukraine: заявник не довів порушення своїх прав у зв'язку з відмовою органів влади в реєстрації його нового місця проживання через відсутність відмітки про реєстрацію у військовому комісаріаті за новим місцем проживання – заяву вилучено з реєстру

Зведений огляд рішень Європейського суду з прав людини (2025 рік) / Відп. за вип.:
Є. В. Воронюк, О.Ю. Тарасенко, Р. Ш. Бабанли. Київ, 2026. – 14 с.

Застереження:

1. Огляд окремих судових рішень, зокрема і їх переклад, здійснюють працівники департаменту аналітичної та правової роботи Верховного Суду з використанням матеріалів, розміщених на вебсайтах Європейського суду з прав людини:

<https://www.echr.coe.int/Pages/home.aspx?p=home>;

<https://hudoc.echr.coe.int>.

2. Огляд рішень здійснено з метою ознайомлення з їх коротким змістом. Для повного розуміння суті висловленої в судовому рішенні правової позиції необхідно ознайомитися з його повним текстом, розміщеним на вебресурсах Європейського суду з прав людини.

3. Інформація має суто допоміжний та довідковий характер і не має на меті висвітлити суть усієї проблематики, яка вирішується відповідними судовими рішеннями.

Стежте за нами онлайн

 supreme.court.gov.ua

 fb.com/supremecourt.ua

 t.me/supremecourtua

 @supremecourt_ua

 x.com/supremecourt_ua

 so.supreme.court.gov.ua